

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13C/88/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121564537
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6121564537.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci žalobkyne: F. G., T. XX. XX. XXXX, H. F. T.Ň. XXX/X, XXX XX G. Ľ., právne zastúpená advokátskou kanceláriou SUCHÝ & PARTNERS s.r.o., so sídlom Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 52 826 791, proti žalovanému: Základná škola Sama Cambela, Školská 14, 976 13 Slovenská Ľupča, IČO: 356 77 856, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

Súd žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Dňa 14. 12. 2021 bol na tunajší súd doručený návrh žalobkyne - matky maloletých detí I. S. T. XX. XX. XXXX Z. C. S., T. XX. XX. XXXX, na nariadenie neodkladného opatrenia v znení: „Maloletá C. S., T. XX.XX.XXXX a maloletý I. S., T. XX.XX.XXXX, t.j. deti F. G., T. XX. XX. XXXX, U. H. F. T. XXX/X, XXX XX G. Ľ., majú právo navštevovať základnú školu Sama Cambela, ul. Školská 14, Slovenská Ľupča bez povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest a plniť si naďalej zodpovedne povinnú školskú dochádzku. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.“

2. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že žalobkyňa je matkou a zákonným zástupcom maloletého I. S. Z. I. C. S. (ďalej „maloletí“). Žalovaným je škola, ktorú maloletí navštevujú.

3. Žalobkyňa podanie návrhu odôvodnila tým, že dňa 25. 11. 2021 nadobudla účinnosť vyhláška Úradu verejného zdravotníctva SR, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest č. 262 (ďalej len „vyhláška“). V zmysle vyhlášky a z dôvodu pandémie ochorenia COVID 19 vydal Úrad verejného zdravotníctva (ďalej „úrad“) pokyny týkajúce sa prekrytia horných dýchacích ciest, ktorým nariadil riadne prekrytie horných dýchacích ciest použitím respirátora na verejnosti vo všeobecných priestoroch interiérov budov, prostriedkov verejnej dopravy, taxislužbách alebo inej preprave osobami, ktoré nie sú členmi spoločnej domácnosti. Podľa § 3 písm. a/ vyhlášky použitie respirátora možno nahradiť použitím inej preventívnej ochrannej pomôcky, a to použitím rúška, šálu alebo šatky v prípade žiakov v škole alebo v školskom zariadení. Žalovaný trvá na dodržiavaní uvedených opatrení. Žalobkyňa má za to, že vynuovenie ich dodržiavania je v rozpore s právnym poriadkom SR z viacerých dôvodov. Predovšetkým aplikáciou viacerých opatrení zameraných na podmieňovanie vstupu do školy a účasti na prezenčnej výučbe v školách vedie podľa žalobkyne k ohrozovaniu, resp. aj porušovaniu práva na vzdelávanie, ktoré je garantované bez ďalších podmienok Ústavou SR a Dohovorom OSN o právach dieťaťa.

4. Žalobkyňa uviedla, že maloletí navštevujú Základnú školu Sama Cambela (žalovaný), pričom sú nútení v súčasnosti (v čase podania návrhu pozn. súdu) mať počas vyučovania prekryté horné dýchacie cesty. Týmto má byť podľa žalobkyne porušený § 28 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, podľa ktorého súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie,

výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Žalobkyňa má za to, že zákonný zástupca je povinný postupovať pri starostlivosti o dieťa v súlade s odporúčaniami lekárov. Ošetrojúci lekár maloletých nevydal odporúčanie na prekrytie horných dýchacích ciest, preto maloletí nie sú povinní prekryvať si horné dýchacie cesty počas trvania vyučovacieho procesu.

5. Žalobkyňa má za to, že ústavné záruky právneho štátu nepripúšťajú, aby vyhlášky hlavného hygienika alebo zákon boli v rozpore s medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Podľa čl. 1 Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne je každej osobe s vylúčením diskriminácie garantované rešpektovanie jeho integrity a iných práv a základných slobôd v súvislosti s aplikáciou biológie a medicíny. „Vynútené nedobrovoľné dlhodobé prekrytie tváre zdravého dieťaťa z dôvodu preventívnej ochrany pred nákazou vírusom je zásahom do jeho integrity.“ (Mimoriadna správa komisárky pre deti, predložená komisárkou pre deti, V. D. U., C.. v októbri 2021). V tejto súvislosti je podľa komisárky pre deti nutné poukázať aj na článok 16 ods. 1 Ústavy SR, ktorý zaručuje nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia. Je pravda, že ústavný zákon č. 227/2020 Z.z. (správne 227/2002) o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov (ďalej „ústavná zákon“) pripúšťa v čl. 5 ods. 3 a 4 v čase núdzového stavu vyhláseného z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie, možnosť obmedzenia v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia taxatívne vymedzené obmedzenie základných práv a slobôd, medzi ktoré okrem iného patrí aj nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia. Toto obmedzenie je však možné výlučne v čase núdzového stavu a v spojení s núteným pobytom v obydlí alebo evakuáciu na určené miesto.

6. Žalobkyňa sa podaným návrhom domáha, aby súd uložil žalovanému povinnosť umožniť maloletým ústavné právo na vzdelanie podľa čl. 42 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR, podľa Dohovoru o právach dieťaťa a Dohovoru o ľudských právach o biomedicíne, pretože tieto majú v súlade s čl. 154c Ústavy SR prednosť pred zákonom, bez podmienok.

6. Žalobkyňa poukázala na čl. 16 ods. 1 Ústavy SR, ktorý zaručuje nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia. Podľa čl. 5 ods. 4 zákona č. 227/2020 Z.z. (správne 227/2002) v čase núdzového stavu vyhláseného z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie možno v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti najviac v rozsahu, ktorý je definovaný v predmetnom ustanovení ústavného zákona. Zo znenia predmetného ustanovenia nepochybne vyplýva, že právo na vzdelanie garantované článkom 42 Ústavy SR medzi povolené obmedzenia ľudských práv ústavný zákon nezaraďuje a rovnako nezaraďuje medzi obmedzenia ani povinnú školskú dochádzku podľa článku 28 Dohovoru o právach dieťaťa. Ústavný zákon dovoľuje obmedziť výlučne taxatívne vymedzené základné ľudské práva a slobody, taxatívne vymedzené politické, hospodárske, sociálne a kultúrne práva. Nie je možné akékoľvek obmedzenie nedotknuteľnosti osoby, ani také, ktoré spočíva vo vynútenom testovaní žiakov alebo ich rodičov na zistenie ochorenia COVID-19. Vo vzťahu k zákonnému zástupcovi dieťaťa musia byť rešpektované jeho práva garantované Dohovorom o ľudských právach o biomedicíne. Podľa čl. 5 dohovoru zásah v oblasti zdravia sa môže vykonať iba vtedy, ak osoba, ktorej sa týka, bola informovaná a so zásahom vyjadrila súhlas.

7. Žalobkyňa má za to, že školská dochádzka je nielen ústavnou povinnosťou ale aj ústavným právom dieťaťa. Právna úprava (§ 144 ods. 1, § 145 ods. 1, § § 19 ods. 1, § 20 ods. 1, § 54 ods. 12 školského zákona) nedovoľuje dieťa diskriminovať a vylúčiť ho z vyučovania formou prezenčnej výučby v škole pri rešpektovaní odporúčaní pediatra. Podmieňovanie účasti žiaka na školskom vyučovaní v školách preukázaním výsledku testu na zistenie ochorenia COVID - 19, či už vo vzťahu k žiakom alebo ich zákonným zástupcom, nie je v súlade s právom na vzdelanie, garantovaným Ústavou SR, Dohovorom o právach dieťaťa a Dohovorom o ľudských právach a biomedicíne.

8. Podľa žalobkyne je nepochybné, že právnu zodpovednosť za chod školy a dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré súvisia s predmetom činnosti školy nesie riaditeľ školy (§ 3 ods. 6 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve). Všeobecne záväzným právnym predpisom nie je uznesenie vlády SR ale školský zákon, ústava SR a medzinárodné zmluvy (dohovory).

9. Vláda SR obmedzila základné práva a slobody uznesením č. 123 zo dňa 28. 02. 2021 a nie nariadením vlády ako to vyžaduje ústava SR (čl. 13 ods. 1 písm. c), pričom podľa čl. 2 ods. 2 ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a rozsahu, ktorý ustanoví zákona. Doterajšie ústne vyjadrenia žalovaného týkajúce sa toho, že postupoval striktne v súlade s predmetným uznesením vlády SR je nepodstatné, keďže žalovaného mohlo zaväzovať nariadenie vlády, zákon, ústava SR alebo medzinárodné dohovory. Vzhľadom na uvedené má žalobkyňa za to, že žalovaný nebol oprávnený vynucovať splnenie opatrení uvedených v predmetnom uznesení vlády SR voči žalobkyni ani voči maloletým. Z uvedených dôvodov žalobkyňa navrhla nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Žalobkyňa na preukázanie svojich tvrdení poukázala na vyhlášku úradu verejného zdravotníctva SR č. 262 účinnú od 25. 11. 2021, dohovor o ľudských právach a biomedicíne, dohovor o právach dieťaťa, ústavu SR (č.l. 2, čl. 13 ods. 1 písm. c/, čl. 16 ods. 1, čl. 42 ods. 1, 2, čl. 51 ods. 2, čl. 154c), školský zákon (§ 19 ods. 1, § 20 ods. 1, § 54 ods. 12, § 144 ods. 1, § 145 ods. 1), § 3 ods. 6, § 5 zákona č. 596/2003 Z. z. o školskej správe v školstve a školskej samospráve).

11. Podľa § 324 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

14. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

15. Podľa § 328 ods. 2 CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

16. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

17. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy SR povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

19. Podľa § 59b ods. 1 zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení účinnom do 28. 12. 2021, ak je potrebné nariadiť opatrenie podľa § 12 alebo § 48 ods. 4 na celom území Slovenskej republiky, určitej časti jej územia alebo pre skupinu inak ako jednotlivu určených osôb, nariaďuje ich ministerstvo zdravotníctva (§ 4 ods. 1 písm. g), úrad verejného zdravotníctva (§ 5 ods. 4 písm. k) alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva (§ 6 ods. 3 písm. e) všeobecne záväzným právnym predpisom.

20. Podľa § 59b ods. 2 zákona č. 355/2007 Z.z. v znení účinnom do 28. 12. 2021 na všeobecne záväzné právne predpisy vydávané podľa odseku 1 ministerstvom zdravotníctva sa vzťahuje osobitný právny predpis o tvorbe a vyhlasovaní právnych predpisov, tento predpis sa nevzťahuje na všeobecne záväzné právne predpisy vydávané podľa odseku 1 úradom verejného zdravotníctva a regionálnym úradom verejného zdravotníctva.

21. Podľa § 59b ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. všeobecne záväzný právny predpis úradu verejného zdravotníctva a regionálneho úradu verejného zdravotníctva vydávaný podľa odseku 1 sa označuje názvom vyhláška a nadobúda platnosť dňom vyhlásenia vo vestníku vlády SR.

22. Podľa § 48 ods. 4 písm. r/ zákona č. 355/2007 Z. z. úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva pri ohrození verejného zdravia nariaďuje opatrenia ktorými sú aj používanie preventívnych a iných ochranných pomôcok.

23. Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky č. 262 úradu verejného zdravotníctva SR, ktorou sa nariaďujú opatrenie pri ohrození verejného zdravia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest, účinné od 25. 11. 2021, podľa § 48 ods. 4 písm. r/ zákona sa všetkým osobám nariaďuje riadne prekrytie horných dýchacích ciest (nos a ústa) použitím respirátora na verejnosti vo všetkých priestoroch interiérov budov, prostriedkov verejnej dopravy, taxislužbách alebo inej preprave s osobami, ktoré nie sú členmi spoločnej domácnosti. Výnimky sú v § 2 ods. 2 vyhlášky.

24. V zmysle ustanovenia § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť z dvoch dôvodov: a) ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo b) je tu obava, že exekúcia bude ohrozená. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver, že bez okamžitej aj keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo žalobcov ohrozené. Tieto skutočnosti musia vyplývať už z podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd či a) je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, b) žalobcom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia možno objektívne dosiahnuť ochranu, ktorej sa žalobca domáha (princíp efektívnosti), d) navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, e) právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), f) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP).

25. Súd predovšetkým uvádza, že pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je rozhodujúci stav v čase jeho vydania (§ 329 ods. 2 CSP). Uznesením vlády č. 695 zo dňa 24. 11. 2021 je vyhlásený núdzový stav na území celej Slovenskej republiky z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb, ktoré sú v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie, nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19. Takýto stav v zmysle ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. je možné vyhlásiť v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas, podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo bezprostredne ohrozenom území, ktoré môže byť aj celé územie Slovenskej republiky a prijímať za tým účelom potrebné opatrenia vrátane opatrení na zmiernenie a odstránenie následkov spôsobených v čase núdzového stavu. Takýto núdzový stav možno vyhlásiť najdlhšie na 90 dní, pričom núdzový stav vyhlásený z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie možno v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas predĺžiť najviac o ďalších 40 dní a to aj opakovane, za predpokladu súhlasu národnej rady do 20 dní od prvého predĺženia núdzového stavu (§ 5 ods. 2 zákona č. 227/2002 Z.z. v platnom znení). Núdzový stav trvá aj čase rozhodnutia súdu o tomto návrhu na vydanie neodkladného opatrenia.

26. Súd ďalej poukazuje na to, že Úrad verejného zdravotníctva v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia je oprávnený nariaďovať opatrenia pri ohrození verejného zdravia, akými sú okrem iného aj zákaz alebo obmedzenie prevádzky zariadení, v ktorých dochádza k zhromažďovaniu osôb, mimoriadny režim prevádzkovania kolektívnych zariadení, používanie preventívnych a iných ochranných pomôcok, dočasné podmieňovanie vstupu do prevádzkových priestorov zariadení, v ktorých dochádza k zhromažďovaniu osôb a vstupu na hromadné podujatia preukázaním sa vstupujúcich osôb potvrdením o absolvovaní očkovania proti ochoreniu COVID-19, alebo potvrdením o prekonaní ochorenia COVID-19 alebo potvrdením o negatívnom výsledku testu na ochorenie COVID-19, atď. a to prostredníctvom vyhlášky, ktorá je všeobecne záväzným právnym predpisom (§ 48 ods. 4 v spojení s § 59b ods. 1, 3).

27. V čase rozhodovania súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia trvajú školské prázdniny (od 18. 12. 2021 do 09. 01. 2022), pričom vyhláška úradu verejného zdravotníctva č. 262 zo dňa 25. 11. 2021, na ktorú poukázala žalobkyňa, platí naďalej.

28. Súd predovšetkým poukazuje na to, že ako všeobecný súd nie je oprávnený skúmať, či táto vyhláška, alebo zákon, či iný právny predpis, je v súlade s Ústavou SR.

29. Pokiaľ ide o skúmanie zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, tieto nie sú dané. Predovšetkým, žalobkyňa nijako neosvedčila, že je matkou maloletých. Uvedené súd zistil až lustráciu v registri obyvateľov SR. Taktiež neosvedčila (napr. potvrdením o návšteve školy), že maloletí navštevujú školu žalovaného, ani tvrdenie, že ošetrojúci lekár maloletých nevydal odporúčanie prekrytia dýchacích ciest maloletých počas vyučovacieho procesu (napr. zo zdravotných dôvodov). V tomto smere súdu nebol predložený žiaden dôkaz.

30. Súd zdôrazňuje, že záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú (čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine). V návrhu sú prezentované názory a tvrdenia matky maloletých, ktorá návrh podala a v konaní vystupuje ako žalobkyňa. Nie je teda zrejmé, či takéto názory a postoje sú aj postojmi maloletých, ktoré majú byť v ich najlepšom záujme, alebo jedná sa o zmyšľanie a názory ich zákonného zástupcu. Pritom rozhodujúce je, či bolo vôľou maloletých takýto úkon (návrh na nariadenie neodkladného opatrenia) uskutočniť aj z hľadiska aktívnej vecnej legitímácie.

31. Súd potom dospel k záveru, že žalobkyňa neosvedčila už základný predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia a to existenciu právneho vzťahu medzi stranami sporu, keď medzi žalobkyňou a žalovaným žiaden vzťah nie je a pokiaľ ide o maloletých - títo jednak nie sú sporovou stranou a jednak súd nemal osvedčenú skutočnosť, že školu žalovaného navštevujú. Vzhľadom na uvedené, súd potom nemal osvedčenú ani potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán, pričom budúca exekúcia, ako druhý dôvod nariadenia neodkladného opatrenia, je vylúčená.

32. Súd ďalej skúmal aktívnu a pasívnu vecnú legitímáciu strán v spore. Vecnú legitímáciu má strana sporu, ktorá je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. V prípade, ak žalobu podá osoba, ktorá síce tvrdí svoje hmotno-právne oprávnenie, ale nie je jej nositeľom, ide o nedostatok aktívnej legitímácie. Ak žalobu podá žalobca proti osobe, ktorá nemôže byť povinnou z právneho pomeru, ktorý je predmetom konania, ide o nedostatok pasívnej legitímácie. V oboch prípadoch nejde o otázku okruhu strán sporu, ale o to, či strany sporu sú tými, ktoré podľa hmotného práva správne mohli žalovať, resp. ktoré mali byť podľa hmotného práva žalované. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 197/2010 z 31. júla 2012 otázka vecnej legitímácie vyplýva z hmotného práva, nesprávne určenie okruhu účastníkov v sporovom konaní nemôže súd odstrániť ex offo a nemôže o tomto nedostatku žalobcu poučiť v zmysle § 160 CSP. Neposkytnutím poučenia v tomto prípade nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať, lebo súd je povinný poskytnúť účastníkovi iba poučenie o procesných právach. Poučenie vecnej legitímácie by bolo v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania.

33. Vzhľadom k tomu, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa týka práva maloletých na vzdelanie, súd dospel k záveru, že návrh mal v mene maloletých podať ich zákonný zástupca, t.j. žalobcami mali byť maloletí. V zmysle platného práva SR vzniká fyzickým osobám spôsobilosť na právne úkony dovŕšením 18. roku života. Do toho času koná podľa § 26, 27 ods. 1 Občianskeho zákonníka za maloleté dieťa jeho zákonný zástupca. Uvedené vyplýva aj z § 28 ods. 1 písm. b/ zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, v zmysle ktorého súčasťou rodičovských práv a povinností je aj zastupovanie maloletého. Nakoľko návrh podala matka maloletých ako žalobkyňa, nie maloletí zastúpení matkou ako zákonným zástupcom, súd konštatuje, že žalobkyňa nie je aktívne vecne legitimovaná osoba.

34. Zároveň súd dospel k záveru, že žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný. Do právomoci a pôsobnosti školy nespadá vydávanie jednotlivých predpisov, rozhodnutí a nimi nariadených opatrení, ktoré upravujú formu organizácie vzdelávania počas núdzového stavu v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie ochorenia COVID-19. Vydávajú ich príslušné orgány verejnej moci, resp. výkonnej moci (vláda SR, minister školstva, Úrad verejného zdravotníctva) prípadne na ich základe aj zriaďovateľ žalovaného, pričom žalovaný je zaviazaný nimi sa riadiť, postupovať podľa nich a takúto právnu úpravu rešpektovať

(viď uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/28/2021 z 25. 05. 2021). Ako už bolo vyššie uvedené, v zmysle § 48 ods. 4 v spojení s § 59b ods. 1 zákona o ochrane verejného zdravia má Úrad verejného zdravotníctva oprávnenie nariadovať opatrenia pri ohrození verejného zdravia (o.i. aj zákaz alebo obmedzenie prevádzky zariadení, v ktorých dochádza k zhromažďovaniu osôb, používanie preventívnych a iných ochranných pomôcok) prostredníctvom vyhlášky.

35. Pokiaľ žalobkyňa poukázala na to, že vláda obmedzila základné práva a slobody SR uznesením č. 28.02.2021 a nie nariadením vlády ako to vyžaduje ústava SR v čl. 13 ods. 1 písm. c/, súd uvádza, že predmetným uznesením zo dňa 28. 02. 2021, ktoré už nie je platné, vláda prijala opatrenia podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z.z. Ústavný súd SR dňa 31.03.2021 pod sp. zn. Pl. ÚS 2/2021 rozhodol, že uznesenie vlády SR č. 160 zo 17. 03. 2021 k návrhu na opakované predĺženie času trvania núdzového stavu je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 13, čl. 16 ods. 1 a čl. 23 ods. 1 a 3 Ústavy SR a čl. 5 ods. 2 a 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z.z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov. Podľa bodu 69. rozhodnutia Nu'dzový stav vyhlásený z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v pričínnej súvislosti so vznikom pandémie možno v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas predĺžiť najviac o ďalších 40 dní, a to aj opakovane (čl. 5 ods. 2 ústavného zákona o bezpečnosti štátu). Nu'dzový stav tak možno predĺžiť len na základe zákonom ustanovených dôvodov a posúdenie, či tieto dôvody nastali a či vyzývajú predĺženie núdzového stavu, vyzýva tiež expertne, koncepčne a v konečnom dôsledku politické uvažovanie. Ústavný súd preto deklaruje, že vláda (ako vrcholný exekutívny orgán s rozsiahlymi, vecne súvisiacimi kompetenciami) je v lepšej pozícii posúdiť takéto okolnosti a za toto posúdenie a dôsledky svojho (pozitívneho, ale aj negatívneho) rozhodnutia o tom, či predĺžiť nu'dzový stav, je demokraticky zodpovedná. Úlohou ústavného súdu v tomto konaní je v zásade posúdiť len základnú racionalitu širšieho skutkového základu a zistiť, či nejde o zjavne neprimeranú reakciu exekutívy. Ústavný súd neposudzuje, ako optimálne má byť nu'dzový stav rozhodnutím vlády vymedzený, s výnimkou zásahu proti aktivite vlády pri obmedzovaní základných práv a ukladaní povinností, ktorá nie je nevyhnutná. Uvedené vyplýva z princípu del'by moci, ale nepriamo aj zo zákonom ustanovenej 10-dňovej lehoty na rozhodnutie. Skutočnosť, že ústavný súd je na jednej strane k núdzovému stavu podozrievavý a na druhej strane nechaáva vláde široký priestor, nie je protirečným, ale ide o osobitosť a podstatu daného konania.

36. Súd má potom za to, že pokiaľ žalovaný v čase núdzového stavu požadoval od žiakov pri vzdelávaní prezenčnou formou prekrytie horných dýchacích ciest respirátorom, resp. šatkou/šálom, postupoval v súlade s vyhláškou úradu verejného zdravotníctva č. 262, a nezasiahol do práv žiakov na vzdelanie neprimeraným spôsobom.

37. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

38. O nároku na náhradu trov konania súvisiacich s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a čl. 4 CSP a contrario tak, že úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznal, keďže mu žiadne trovy nevznikli. O poplatkovej povinnosti za návrh rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP v spojení s § 14 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d), m) CSP) na Okresný súd Banská Bystrica. Odvolanie urobené v listinnej podobe je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 125 ods. 3 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).